

Hallituksen esitys eduskunnalle matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laeiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä merilain ja valmismatkalain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laeiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä merilain ja valmismatkalain muuttamisesta (HE 271/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 1/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen Lontoossa 1 päivänä marraskuuta 2002 tehdyn pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirja kuuluu Suomen toimivaltaan ja annettavaksi hallituksen esityksessä tarkoitetun ilmoituksen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen Lontoossa 1 päivänä marraskuuta 2002 tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

2 §

Pöytäkirjan muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

merilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan merilain (674/1994) 15 luvun 4 §:n 1 momentti ja 6 §,

muutetaan 7 luvun 1 §:n 3 momentti, 8 luvun 3 §, 9 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohta, 15 luvun 1 ja 2 §, 3 §:n 1 ja 4 momentti, 4 §:n 4 momentti, 5, 7, 8, 10—12, 14—19, 21 ja 22 §, 24 §:n 1 momentti, 19 luvun 1 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta, 20 luvun 9 a §:n 1 momentti ja 9 b § sekä 21 luvun 5 ja 8 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 9 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 872/2015, 15 luvun 24 §:n 1 momentti laissa 264/2013, 19 luvun 1 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta sekä 20 luvun 9 a §:n 1 momentti ja 9 b § laissa 860/2016, 21 luvun 5 § osaksi laissa 396/1999 ja 21 luvun 8 a § laissa 396/1999, sekä

lisätään 15 lukuun uusi 2 a ja 23 a § ja 22 lukuun uusi 9 § seuraavasti:

7 luku

Yleiset säännökset vastuusta

1 §

Laivanisännän vastuu

Laivanisännän vastuunrajoituksesta säädetään 9 ja 13—15 luvussa sekä merten matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 392/2009, jäljempänä *Ateena-asetus*.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

8 luku

Aluksen yhteentörmäyksen aiheuttama vahinko

3 §

Henkilövahingon korvaaminen

Yhteentörmäyksen aiheuttaman henkilövahingon vahingonkorvauksesta vastaavat syylliset yhteisvastuullisesti. Jos toinen korvausvelvollisista on suorittanut enemmän kuin oman osuutensa, ylimenevä osa saadaan periä toiselta korvausvelvolliselta. Viimeksi mainitulla on oikeus vedota tällaista vaatimusta vastaan samoihin vastuusta vapautumista tai sen rajoittamista koskeviin perusteisiin, joihin hän voisi vedota vahinkoa kärsinyttä vastaan tämän lain, Ateena-asetuksen tai vastaavien vieraan valtion lain säännösten taikka niihin perustuvan sopimusehdon mukaisesti. Sopimusehtoon ei kuitenkaan saa vedota vastuusta vapautumiseksi tai sen rajoittamiseksi yli sen, mitä 13—15 luvussa, Ateena-asetuksessa taikka niitä vastaavassa ulkomaan laissa säädetään.

9 luku

Yleiset säännökset vastuun rajoittamisesta

5 §

Vastuumäärät

Jos oikeus vastuunrajoitukseen on olemassa, vastuumäärä määräytyy seuraavasti:

1) aluksen matkustajiin kohdistuneesta henkilövahingosta johtuvista saamisista vastuuraja on 250 000 erityistä nosto-oikeutta (*Special Drawing Right; SDR*) kerrottuna sillä matkustajamäärällä, jonka alus on sille annetun todistuksen mukaan oikeutettu kuljettamaan;

— — — — —

15 luku

Matkustajien ja matkatavaran kuljetus

1 §

Ateena-asetus ja kotimaan matkustajaliikenne

Matkustajien ja matkatavaran merikuljetuksesta säädetään Ateena-asetuksessa. Matkustajien oikeuksista säädetään matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1177/2010, jäljempänä *merimatkustajien oikeuksista annettu asetus*.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

Ateena-asetusta sovelletaan myös matkustajaliikenteeseen Suomen alueella, jos kuljetus tapahtuu aluksella, joka:

- 1) matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/45/EY mukaan kuuluu muuhun kuin A- tai B-luokkaan; ja
- 2) on hyväksytty kuljettamaan enemmän kuin kaksitoista matkustajaa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin aluksiin ei sovelleta Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklan ja liitteen II 2 kohdan sääntelyä, siltä osin kuin kyse on sotariskivakuutuksesta. Näiltä aluksilta ei myöskään edellytetä Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vastuuvakuutusta koskevaa todistusta.

2 §

Matkustajan ja matkatavarain kuljetukseen sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1 §:ssä säädetään, matkustajan ja matkatavarain kuljetuksesta säädetään tässä luvussa, 21 luvun 5 §:ssä, 22 luvun 9 §:ssä sekä matkustajien ja matkatavarain kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjassa (SopS /), jäljempänä *vuoden 2002 Ateenan yleissopimus*.

Edellä 1 momentissa mainitut tämän lain säännökset eivät koske kuljetuksia siltä osin kuin kuljetukseen sovelletaan matkustajien tai matkatavarain kuljetusta muissa liikennemuodoissa koskevan muun kuin 1 momentissa tarkoitetun kansainvälisen yleissopimuksen nojalla siviilioikeudellista vastuuta kyseisen yleissopimuksen määräysten mukaisesti, jos määräyksiä sovelletaan pakollisina merikuljetuksiin.

Jos aluksessa mukana olevalle henkilölle, joka ei ole matkustaja eikä rahdinkuljettajan palveluksessa tai suorita työtä aluksen lukuun, aiheutuu Ateena-asetuksessa tarkoitettu vahinko tai tämän luvun 11 §:ssä tarkoitettu viivästyksestä aiheutunut vahinko, jokaiseen henkilöön laivastönsä puolella, jota vastaan vastuuvastuuvelvollisuus voidaan kohdistaa, sovelletaan, mitä Ateena-asetuksessa sekä tässä luvussa säädetään rahdinkuljettajan vastuun rajoittamisesta ja vastuusta vapauttamisesta.

2 a §

Määritelmät

Rahdinkuljettajalla tarkoitetaan tässä luvussa henkilöä, joka sopimuksen perusteella, ammatillisesti tai vastiketta vastaan, ottaa kuljetettavakseen aluksella matkustajia taikka matkustajia ja matkatavaraa.

Matkustajalla tarkoitetaan henkilöä, jota matkustajankuljetuksesta tehdyn sopimuksen nojalla kuljetetaan tai aiotaan kuljettaa aluksella, sekä henkilöä, joka rahdinkuljettajan suostumuksella on aluksessa tavarankuljetussopimuksen nojalla kuljetettavan ajoneuvon tai elävän eläimen mukana.

Matkatavaralla tarkoitetaan jokaista esinettä, myös ajoneuvoa, jota kuljetetaan matkustajan lukuun edellyttäen, ettei kuljetus tapahdu rahtauskirjan, konossementin tai muun tavarankuljetuksen yhteydessä tavallisesti käytettävän asiakirjan nojalla.

Käsimatkatavaralla tarkoitetaan matkatavaraa, jota matkustaja pitää mukanaan tai hytissään tai joka muutoin on hänen huostassaan matkan aikana, hänen ajoneuvossaan tai sen päällä.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

3 §

Aluksen merikelpoisuudesta huolehtiminen

Rahdinkuljettajan on huolehdittava siitä, että alus on merikelpoinen, jolloin hänen on huolehdittava myös siitä, että alus on asianmukaisesti miehitetty, muonitettu ja varustettu sekä että matkustaja ja hänen matkatavaransa nopeasti ja turvallisesti kuljetetaan määräpaikkaan. Rahdinkuljettajan on muutoinkin huolehdittava matkustajan parhaasta.

— — — — —
Jos kuljetussopimus koskee määrättyä alusta, rahdinkuljettaja ei saa suorittaa kuljetusta muulla aluksella.

4 §

Matkustajaa koskevat velvollisuudet

— — — — —
Matkustaja saa kuljettaa mukanaan kohtuullisen määrän matkatavaraa. Jos matkustaja tietää matkatavaransa voivan aiheuttaa vaaraa tai olennaista haittaa henkilölle tai omaisuudelle, hänen on ilmoitettava siitä rahdinkuljettajalle ennen matkan alkua. Vastaavasti hänen on ilmoitettava, jos muu matkatavara kuin käsimatkatavara vaatii erityistä hoitoa ja tehtävä tästä merkintä tavarahan ennen matkan alkamista, jos se on mahdollista.

5 §

Vaarallinen matkatavara

Rahdinkuljettajalla on oikeus kieltää matkustajaa ottamasta mukaan matkatavaraa, joka voi tuottaa vaaraa tai olennaista haittaa henkilölle tai omaisuudelle.

Jos sellaista matkatavaraa on tuotu alukseen rahdinkuljettajan tietämättä sen ominaisuuksista, rahdinkuljettaja voi olosuhteiden mukaan viedä tavarahan maihin, tehdä sen vaarattomaksi tai hävittää sen joutumatta vahingonkorvausvelvolliseksi. Sama koskee matkatavaraa, joka on otettu alukseen rahdinkuljettajan ollessa tietoinen sen ominaisuuksista, mutta sen myöhemmin havaitaan tuottavan sellaista vaaraa tai olennaista haittaa henkilölle tai omaisuudelle, ettei sen aluksessa pitäminen ole puolustettavissa.

Jos matkatavarasta on aiheutunut vahinkoa rahdinkuljettajalle tai alukselle, matkustaja on korvausvelvollinen, jos hän tai joku hänen vastuullaan toimiva on virheellään tai laiminlyönnillään aiheuttanut vahingon.

7 §

Aluksen tuhoutuminen sekä matkan keskeytys

Jos aluksen matka keskeytyy niin, ettei matkustajan kohtuudella voida vaatia odottavan matkan jatkamista, tai jos alus tuhoutuu tai julistetaan vahingon jälkeen kuntoonpanokelvottomaksi, rahdinkuljettajan on huolehdittava, että matkustaja ja hänen matkatavaransa kuljetetaan määrä-

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

paikkaan muulla sopivalla tavalla, ja suoritettava tästä aiheutuvat kustannukset. Jos rahdinkuljettaja laiminlyö tämän, matkustajalla on oikeus purkaa sopimus.

Jos matkustajan on oleskeltava maissa haverin tai muun alusta koskevan seikan vuoksi, rahdinkuljettajan on sopivalla tavalla huolehdittava hänen ylläpidostaan ja suoritettava siitä aiheutuvat kustannukset, jollei merimatkustajien oikeuksista annetusta asetuksesta muuta johdu.

8 §

Matkustajan puolelta johtuva peräytyminen ja sopimusrikkomus

Jos matkustaja ei lähde matkalle tai keskeyttää sen, sovittu kuljetusmaksu on kuitenkin suoritettava paitsi, jos matkalle lähtemättä jääminen tai keskeytys on johtunut matkustajan sairastumisesta tai kuolemasta taikka muusta kohtuullisesta syystä ja rahdinkuljettajalle on siitä kohtuullisessa ajassa ilmoitettu.

Jos matkustaja 1 momentin mukaan on velvollinen suorittamaan sovittu kuljetusmaksu, sitä on kuitenkin kohtuullisella määrällä alennettava, jos rahdinkuljettaja on ottanut toisen matkustajan hänen tilalleen taikka jos rahdinkuljettaja on muutoin rajoittanut tai olisi voinut rajoittaa vahinkoaan.

10 §

Kuljetusmaksusta tehtävä vähennys

Jos matkustaja keskeyttää matkan 8 §:n 1 momentissa tarkoitetusta syystä taikka jos kuljetussopimus puretaan 7 §:n 1 momentin nojalla taikka 9 §:n nojalla sen jälkeen kun matka on alkanut, suoritettavasta kuljetusmaksusta on vähennettävä rahamäärä, jonka suuruus määrätään ottamalla huomioon jäljellä olevan ja sovittu matkan pituus sekä niiden vaatima aika ja kustannukset.

Jos rahdinkuljettaja on saanut maksua enemmän kuin mitä hänelle 1 momentin mukaan kuuluu, hänen on palautettava ylimenevä osa.

11 §

Rahdinkuljettajan vastuu viivästymisestä

Rahdinkuljettaja vastaa matkustajan viivästymisestä aiheutuvasta vahingosta, jos vahinko on aiheutunut rahdinkuljettajan tai jonkun hänen vastuullaan toimivan virheestä tai laiminlyönnistä.

Jos matkustajalle on suoritettu korvausta merimatkustajien oikeuksista annetun asetuksen perusteella, tämä osuus on vähennettävä 1 momentissa tarkoitetun vahingonkorvauksen määrästä.

12 §

Rahdinkuljettajan vastuu matkatavaran viivästymisestä

Rahdinkuljettaja vastaa vahingosta, joka aiheutuu matkatavaran viivästymisestä, jos vahinko on aiheutunut rahdinkuljettajan tai jonkun hänen vastuullaan toimivan virheestä tai laiminlyönnistä.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

14 §

Rahdinkuljettajan vapautuminen vastuusta

Vapautuakseen vastuusta rahdinkuljettajan on näytettävä, että 11 tai 12 §:ssä tarkoitettu vahinko ei ole aiheutunut hänen tai jonkun hänen vastuullaan toimivan virheestä tai laiminlyönnistä.

15 §

Vastuumäärät viivästymisestä

Rahdinkuljettajan vastuu 11 §:ssä tarkoitettua viivästymisvahingosta on rajoitettu kutakin matkustajaa kohden 4 150 erityiseen nosto-oikeuteen (Special Drawing Right; SDR).

Matkatavaraa kohdanneesta viivästymisestä vastuu ei saa ylittää:

- 1) 1 800 SDR kutakin matkustajaa kohden käsimatkatavarasta;
- 2) 10 000 SDR ajoneuvoa kohden;
- 3) 2 700 SDR kutakin matkustajaa kohden, jos kysymyksessä on muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu matkatavara.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainitut vastuumäärät tarkoittavat yhteenlaskettua vastuuta kaikista saman matkan aikana aiheutuneista vahingoista. Määrät eivät sisällä korkoa eivätkä oikeudenkäyntikuluja.

Erityisellä nosto-oikeudella tarkoitetaan 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettua laskentayksikköä.

16 §

Vastuumäärien korottaminen ja matkustajan omavastuu

Rahdinkuljettaja ja matkustaja voivat sopia nimenomaisesti ja kirjallisesti 15 §:ssä säädettyä korkeammasta vastuunrajasta.

Rahdinkuljettajalla on oikeus vähentää matkustajan tai matkatavaran viivästymisestä johtuvasta vahingosta matkustajan omavastuuosuutena enintään 20 SDR.

17 §

Vastuunrajoitusoikeuden menettäminen

Rahdinkuljettajalla ei ole oikeutta vedota 15 tai 16 §:n säännöksiin vastuun rajoittamisesta, jos hänen näytetään itse aiheuttaneen viivästymisestä johtuneen vahingon tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tietäen, että sellainen vahinko todennäköisesti syntyisi.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

18 §

Rahdinkuljettajan vastuu alirahdinkuljettajasta

Jos kuljetuksen kokonaan tai osaksi suorittaa joku muu kuin rahdinkuljettaja, rahdinkuljettaja on kuitenkin vastuussa 11 ja 12 §:ssä tarkoitettusta vahingosta niin kuin hän olisi itse suorittanut koko kuljetuksen. Tällöin noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä luvussa säädetään.

Se, joka suorittaa kuljetuksen 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, on vastuussa kuljetusosuudestaan niiden säännösten mukaan, jotka ovat voimassa rahdinkuljettajaan nähden. Jos rahdinkuljettaja on ottanut itselleen muita kuin tässä luvussa tarkoitettuja vastuuta, tämä ei sido kuljetuksen suorittajaa, ellei hän ole siihen kirjallisesti suostunut.

Jos sekä rahdinkuljettaja että 1 momentissa tarkoitettu henkilö ovat vastuussa, he vastaavat vahingosta yhteisvastuullisesti.

19 §

Vaatus, joka ei perustu kuljetussopimukseen

Mitä tässä luvussa säädetään rahdinkuljettajan vastuusta vapautumisesta tai sen rajoittamisesta, sovelletaan myös korvauskanteeseen, joka ei perustu kuljetussopimukseen.

Jos korvauskannetta ajetaan rahdinkuljettajan vastuulla 7 luvun 1 §:n tai tämän luvun 18 §:n nojalla toimivaa henkilöä vastaan, tällä on oikeus samanlaiseen vastuusta vapautumiseen tai sen rajoittamiseen kuin rahdinkuljettajalla. Ne korvausmäärät, jotka rahdinkuljettaja ja hänen vastuullaan toimiva henkilö voidaan velvoittaa suorittamaan, eivät yhteensä saa ylittää 15 §:ssä säädettyjä vastuurajoja.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei ole voimassa sen hyväksi, jonka näytetään itse aiheuttaneen vahingon tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tietäen, että sellainen vahinko todennäköisesti syntyi.

21 §

Sopimusmääräykset

Sopimusehto, joka poikkeaa tämän luvun 4 §:n 2 ja 3 momentin säännöksistä tai joka rajoittaa tämän luvun 5 §:n 3 momentissa tai 7—20 §:ssä, 19 luvun 1 §:n 1 momentin 3 tai 5 kohdassa taikka 21 luvun 5 §:ssä säädettyjä matkustajan oikeuksia, on mitätön. Muita tämän luvun säännöksiä sovelletaan ainoastaan, jollei muuta ole sovittu eikä tavasta muuta johdu.

Suomen sisäisessä liikenteessä tapahtuvaa kuljetusta koskevaan sopimukseen sovelletaan Ateena-asetuksen liitteen I ja tämän lain matkustajan oikeuksia koskevia pakottavia säännöksiä riippumatta siitä, minkä valtion lakia sopimukseen muuten sovelletaan.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

22 §

Rahdinkuljettajan oikeus itsensä vastuusta vapauttamiseen viivästymisessä

Sen estämättä, mitä 21 §:ssä säädetään, rahdinkuljettajalla on oikeus vapauttaa itsensä 11 ja 12 §:n mukaisesta vastuusta matkustajan saapumista alukseen edeltävältä ja hänen maihin astumisensa jälkeiseltä ajalta. Aluksen ja rannan välisen merikuljetuksen osalta sellaiset sopimukset eivät ole sallittuja, jos kuljetus sisältyy lipun hintaan tai se suoritetaan rahdinkuljettajan käytettäväksi asettamalla kuljetusvälineellä.

Sellaiseen käsimatkatavaraan nähden, jota ei säilytetä matkustajan mukanaan tuomassa ajoneuvossa tai sen päällä, rahdinkuljettaja voi sopimuksella vapauttaa itsensä 12 §:n mukaisesta vastuusta käsimatkatavaran alukseen tuomista edeltävältä ja sen maihin viemisen jälkeiseltä ajalta. Vastuusta vapautuminen ei kuitenkaan ole sallittu 1 momentissa tarkoitettuun alukseen tai aluksesta suoritettavaan kuljetukseen nähden eikä siltä ajalta, jona käsimatkatavara on rahdinkuljettajan huostassa matkustajan oleskellessa terminaalirakennuksessa, laiturilla tai muussa satalaitoksessa.

Jos on sovittu, että määrätyn osan kuljetuksesta suorittaa joku muu nimeltä mainittu laivastisäntä kuin rahdinkuljettaja, rahdinkuljettaja saa vapauttaa itsensä vastuusta sellaisten viivästymisvahinkojen osalta, jotka aiheutuvat toisen laivastisännän kuljetusosuuden aikana sattuneista tapahtumista. Sama koskee tapauksia, joissa matkustajalla kuljetussopimuksen mukaan on oikeus kokonaan tai osittain käyttää muuta rahdinkuljettajaa kuljetukseen.

23 a §

Ulkomaisen aluksen vakuuttamisvelvollisuus

Ulkomaisella aluksella, joka saapuu Suomen alueella olevaan satamaan tai lähtee sieltä ja jolla on lupa kuljettaa yli kaksitoista matkustajaa, on oltava Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklan mukainen vakuutus tai vakuus, jollei tämän luvun 1 §:n 3 momentista muuta johdu. Vakuuttamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske vieraan valtion omistamaa alusta.

24 §

Vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa hakemuksesta Suomen alusrekisteriin merkityn aluksen rekisteröidylle omistajalle todistuksen Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklassa tarkoitetun vakuutuksen tai vakuuden voimassaolosta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi myös antaa todistuksen vakuutusvelvollisuuden täyttämisestä, jos alusta ei ole rekisteröity missään sopimusvaltiossa.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

19 luku

Saatavan vanhentuminen

1 §

Saatavan vanhentuminen

Kanne maksun saamiseksi seuraavista saatavista on, riippumatta siitä, onko vastuu rajoitettu tai rajoittamaton, pantava vireille:

3) matkustajan kuljetuksen viivästymiseen perustuvasta saatavasta kahden vuoden kuluessa maihin astumisesta tai siitä, kun sen olisi pitänyt tapahtua;

5) korvaussaatavasta, joka perustuu siihen, että matkatavaran kuljetus on viivästynyt, kahden vuoden kuluessa siitä, kun käsimatkatavara on tuotu maihin tai muu matkatavara on luovutettu;

20 luku

Rangaistussäännökset

9 a §

Merilaissa säädetyn vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönti

Laivanisäntä, aluksen omistaja, rekisteröity omistaja tai rahdinkuljettaja, joka tahallaan laiminlyö 7 luvun 2 §:ssä, 10 luvun 10 §:ssä tai 11 §:n 1 momentissa, 11 a luvun 6 §:ssä, 15 luvun 23 a §:ssä tai Ateena-asetuksen liitteen I 4 a artiklassa säädetyn taikka tämän lain 15 luvun 1 §:n 2 momenttiin perustuvan velvollisuuden ottaa vakuutus tai asettaa vakuus, on tuomittava *merilaissa säädetyn vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä* sakkoon.

9 b §

Vakuutustodistuksen mukanapitovelvollisuuden laiminlyönti

Aluksen päällikkö, joka tahallaan laiminlyö 7 luvun 3 §:n 3 momentissa, 10 luvun 10 §:n 3 momentissa tai 11 §:n 2 momentissa, 11 a luvun 7 §:n 3 momentissa taikka 15 luvun 24 §:n 3 momentissa säädetyn velvollisuuden huolehtia, että aluksessa pidetään mukana vakuutusta tai vakuutta koskeva todistus, on tuomittava *vakuutustodistuksen mukanapitovelvollisuuden laiminlyönnistä* sakkoon.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

21 luku

Toimivaltainen tuomioistuin ja oikeudenkäynti merioikeusjutuissa

5 §

Toimivaltainen merioikeus matkustajien kuljetuksessa

Kanne, joka perustuu matkustajan tai matkatavarakuljetusta koskevaan sopimukseen, voidaan nostaa ainoastaan sen paikkakunnan merioikeudessa, jonka tuomiopiirissä:

- 1) vastaajan vakituinen asuinpaikka tai päätoimipaikka sijaitsee;
- 2) kuljetussopimuksen mukainen lähtö- tai määräpaikka sijaitsee;
- 3) kantajan kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka sijaitsee, edellyttäen, että vastaajalla on toimipaikka Suomessa ja hän on tuomioistuimen toimivallan alainen Suomessa; tai
- 4) kuljetussopimus tehtiin, edellyttäen, että vastaajalla on toimipaikka Suomessa ja hän on tuomioistuimen toimivallan alainen Suomessa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, osapuolet voivat riidan syntymisen jälkeen sopia toimivaltaisesta merioikeudesta tai siitä, että asia jätetään välimiesten ratkaistavaksi.

Tämän pykälän 1 ja 2 momentin mukaan toimivaltainen merioikeus on toimivaltainen tutkimaan myös kansainvälisluonteisen riita-asian, jollei vuoden 2002 Ateenan yleissopimuksen 17 artiklasta muuta johdu.

8 a §

Euroopan unionin lainsäädännön ja kansainvälisten yleissopimusten soveltamisesta

Tämän lain säännöksiä tuomioistuimen toimivallasta noudatetaan, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä ja tuomioistuimen toimivaltaa koskevista Suomea sitovista yleissopimuksista ja niihin liittyvistä pöytäkirjoista muuta seuraa.

22 luku

Täytäntöönpano

9 §

Matkustajalle tai matkatavaralle aiheutunutta vahinkoa koskevan tuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano

Vuoden 2002 Ateenan yleissopimuksen sopimusvaltioissa annettu matkustajalle tai matkatavaralle aiheutuneen vahingon korvaamista koskeva lainvoimainen tuomio, joka on siellä täytäntöönpanokelpoinen, on pantava täytäntöön Suomessa, jos asianomaisen sopimusvaltion tuomioistuin on mainitun yleissopimuksen mukaan ollut asiassa toimivaltainen. Tuomion asiaratkaisua ei saa ottaa uudelleen tutkittavaksi. Tuomiota ei kuitenkaan tunnusteta eikä panna täytäntöön,

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

jos se on saatu petollisin keinoin tai vastaajalle ei ole annettu kohtuullista aikaa ja oikeudenmukaista mahdollisuutta valmistautua vastaamaan asiassa.

Tuomion täytäntöönpanoon sovelletaan tämän luvun 6 §:n 2—4 momenttia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

valmismatkalain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valmismatkalain (1079/1994) 24 §, sellaisena kuin se on laissa 1229/2002, seuraavasti:

24 §

Vahingonkorvausvastuun määräytyminen eräissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä 23 §:ssä säädetään, matkanjärjestäjän korvausvastuuseen kuljetukseen liittyvästä vahingosta sovelletaan, mitä kyseisestä kuljetuksesta säädetään merilaissa (674/1994), merten matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 392/2009, kuljetuksesta ilma-aluksessa annetussa laissa (289/1937), ilmakuljetussopimuslaissa (45/1977), ilmakuljetuslaissa (387/1986), rautatiekuljetuslaissa (1119/2000), matkustajien ja heidän matkatavaroidensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2027/97 sekä määrätään kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevassa yleissopimuksessa (COTIF) (SopS 5/1985), eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämistä tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 78/2004) ja eräiden matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta meritse vuonna 1974 tehdyn Ateenan yleissopimuksen vuoden 2002 pöytäkirjassa (SopS /).

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 5/2017 vp

Helsingissä 3.3.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri